

Klára Novotná, „Matka na svých rukou chová celý svět.“ Dámský spolek Ludmila v Českých Budějovicích a jeho dívčí vychovávací ústavy (1885-1950).
Diplomová práce FF JU, České Budějovice 2011, 153 s. + přílohy.

Posudek vedoucího práce:

Klára Novotná, jež se ve své bakalářské práci zabývala osobností Jany Zátkové, se ve své magisterské práci věnovala tématu o mnoho širšímu, lze říci i mnohem podstatnějšímu, z bakalářské práce přesto vyrůstajícímu. Byla-li Jana Zátková osobností spíše pozapomenutou, Dámský spolek Ludmila, jehož byla dlouholetou předsedkyní, je sice pro českobudějovické dějiny pojmem, ovšem bez výraznějšího obsahu – bez znalostí konkrétní činnosti a lze říci i struktury spolku; jen zasvěceným se vybaví alespoň komplex školních budov na Husově třídě, jenž zásluhou spolku vznikl.

Diplomantka se rozhodla ve své práci přiblížit činnost spolku Ludmila v kontextu Českých Budějovic a obecně spolkové činnosti v českých zemích. Tím, že šlo o dámský spolek, se samozřejmě dotýká i genderových aspektů dějin, role žen na počátku, resp. v první polovině 20. století v české společnosti, možností jejich vzdělání, společenského uplatnění atd. Je třeba říci, že autorka výborně zná nejen prameny ke svému tématu, někdy bohužel torzovité, ale vyrovnala se na odpovídající úrovni i s literaturou, včetně literatury k ženským spolkům (M. Bahenská aj.).

Řada pracných analýz je ukryta v přílohách, které poskytují zásadní informace o sociokulturním postavení členek spolku. Přílohy tak nejsou – jak se leckdy stává – pouhým doplňkem práce, ilustrací, ale její integrální součástí, tyto výzkumy se přenášejí do dílčích závěrů a interpretací autorky v samotném textu.

Diplomová práce od prvních dvou obecných kapitol přechází k vlastnímu jádru práce, tj. kapitolám tři až pět. Analyzován je tak vznik spolku a spolkové stanovy, přičemž dámám v jejich aktivitách nepochybně v mnohém pomáhali jejich manželé a další významní mužové české společnosti města. Podrobně je analyzována členská základna spolku a jeho činnost od doby Rakousko-Uherska až po skloněk čtyřicátých

let 20. století, do rozpuštění spolku po roce 1948, třebaže jeho činnost byla podvazována i jindy, zejména v čase protektorátu.

V průběhu téměř tří čtvrtin století se měnily cíle i postupy k nim směřující, formy zábav i charitativní činnosti, ovšem největší úkol na sebe dámský spolek vzal se stavbou – a následným provozem – školních budov (a také penzionátu) pro dívky, což byl úkol úctyhodný – třebaže někdy v pozadí, jak diplomantka dokládá, můžeme vidět Augusta Zátka a další organizátory českého kulturního života ve městě.

Diplomovou práci, psanou kultivovaným stylem, považuji za zdařilou, rád ji **doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 11. května 2011